Lisäselvityksenä KAA 2/2024 vp asiantuntijakuulemiseen toimittaisin taustatiedoksi pari raporttia linkkeinä:

Kanadan kannabislainsäädännöstä on tehty kattava, lakisääteinen vaikutustenarviointiraportti, Expert summary tästä raportista:
https://www.canada.ca/en/health-canada/services/publications/drugs-medication/legislative-review-cannabis-act-final-report-expert-panel.html#a1

Raportin kappaleesta 10 on esimerkiksi kyselytutkimustulokset laittoman markkinan osuuksista ja analyysi tästä ja muista ilmiöistä laittomalla markkina ja esim. raportin kappaleessa 11 lääkkeelliseen käyttöön liittyviä tuloksia heidän markkinallaan. Tästä yhtenä nostona se, että seurauksena ei ole ollut lääketieteellisen tutkimuksen tai terapeuttisista hyödyistä kertovan tiedon lisääntyminen. (kappale laittomasta markkinasta: https://www.canada.ca/en/health-canada/services/publications/drugs-medication/legislative-review-cannabis-act-final-report-expert-panel.html#a10 ja

Lisäisin tiedoksi vielä, että myös Yhdysvalloissa on aivan äskettäin julkaistu laaja tutkimusraportti aiheesta, mutta osavaltiorakenteen vuoksi siellä on aivan erilainen säätely- ja markkina. Raportti löytyy täältä: https://www.nationalacademies.org/our-work/public-health-consequences-of-changes-in-the-cannabis-landscape ja nostetut kohokohdat lyhyesti tässä: https://nap.nationalacademies.org/resource/27766/Highlights_Cannabis_Policy.pdf

Lopuksi totean vielä valiokunnalle tiedoksi, että keskustelua ei ole käyty mahdollisen laillistamisen mallista. Tavanomaisesti keskusteluissa on ollut kolme pääasiallista mallia: markkinavetoinen (USA, Kanada), valtiojohtoinen (Uruguay) tai kotikasvatukseen ja ns. kerhoihin perustuva eli ei vähittäismyyntiä tukevat mallit. Näillä on tietenkin kaikilla aivan erilainen vaikutuksensa, ehkäpä erityisesti esiin nostettuun verokertymään, mutta myös markkinalla olevaan tuotekirjoon.

Ystävällisin terveisin,
Katja Pihlainen, FT